

Čudno povrće ipak smije u Uniju

Evropska unija razmatra ukidanje kontroverznog pravilnika kojim je zabranjena prodaja

(Izvor: Nova TV)

voća i povrća premalog ili čudnog oblika. Plodovi nekih vrsta poput jabuka, nektarina ili paradajza, koji ne udovoljavaju pravilniku mogli bi se prodavati samo na izdvojenim policama i sa posebno istaknutim oznakama. Ukidanje pravilnika zvanični Brisel objašnjava sprječavanjem prevelikog rasta cijena hrane. Pravilnik su evroskeptici često ismijavali i koristili kao dokaz pretjerane birokratiziranosti Unije.

EU regulira bakine recepte?

Novinska vijest da bi Austrijanac koji je prodao galone marmelade od kajsije, koji su napravljeni po receptu njegove bake, prema regulativama Unije mogao u zatvor isprovocirala je svojevremeno niz reakcija evropskih institucija na pisanje štampe. Sporni bi Austrijanac, kako je objavila štampa, trebao u zatvor, jer regulativa Unije propisuje da marmelada može da sadrži samo južno voće. Službe EU odgovorile su medijima da se ne radi o „mučki briselskih birokrata“, nego načinu na koji vlasti Austrije primjenjuju zakone Unije. Regulativa EU iz 1979. propisuje, naime, da se pojam marmelade može odnositi samo na proizvode od južnog voća. Sve drugo trebalo bi biti nazvano džemom. Kada se Austrija odlučila pridružiti Uniji, evropsku regulativu preuredila je

po uzoru na prvog susjeda – Njemačku. U Njemačkoj, pak, postoji samo jedna riječ koja označava sve vrste voćnih namaza, pa tako i marmeladu i džem. U nekim dijelovima Austrije, pak, pojam marmelada se češće koristi, od riječi džem

(Izvor: Opća uprava za medije i informiranje Evropske komisije)

Krompir osvojio Evropu

Iako se u Evropi pojavio tek sredinom 16-tog stoljeća, krompir je Evropljanima postao jedna od ključnih namirnica.

(Izvor: Opća uprava za medije i informisanje Evropske komisije)

Istraživanja pokazuju da prosječan Evropljanin godišnje pojede 96 kilograma krompira.

“Skrušena gomolja”, jednako neprijetna, kao što je i cijenjena, veoma je važna karika u globalnom lancu ishrane, a zahtjev rasta ovog izdanka ide paralelno sa populacijom. Za podizanje svijesti o važnosti krompira, “Food and Agriculture Organisation of the United Nations” (FAO), dizajnirala je 2008. Nacionalnu godinu krompira. Inače, krompir je uzgajan na planinama Anda u Južnoj Americi hiljadama godina, prije nego što se pojavio u Evropi.

Meso samo za kućnu upotrebu

Na Balkanu posebnu pažnju izaziva pitanje da li je u zemljama Evropske unije zabranjeno klanje stoke i proizvodnja domaćih specijaliteta od mesa u domaćinstvima. U zemljama članicama Evropske unije to je dozvoljeno, ali isključivo za potrošnju u domaćinstvu.

Meso i mesne prerađevine, koji su namijenjeni tržištu moraju da potiču iz klaonica koje zadovoljavaju precizne veterinarsko-sanitarne kriterije, a oni uključuju humano postupanje sa živo-

tinjama. To podrazumijeva i posebne metode usmrćivanja životinja.

(Oslobodjenje, decembar 2008.)

Pečenje rakije, domaći sir i kolači

Evropska unija ne zabranjuje proizvodnju alkohola za domaće potrebe, no odlučuje li ga proizvođači prodati, moraju osigurati niz uvjeta za to. Oni moraju poštovati evropske propise o higijeni proizvodnje, deklariranju proizvoda, obaveznom izdavanju računa i slično. Unija tvrdi da je propise

usvojila radi zaštite konzumenata. Slično je i sa sirom i vrhnjem. Zabrana proizvodnje sira i vrhnja u Uniji ne postoji, no ako su ti proizvodi plasirani na evropskom tržištu na njih moraju biti primijenjeni strožiji kriteriji o higijenskim uvjetima i testiranju životinja na zarazne bolesti. Na tržnicama, moraju postojati hladnjaci ili prostorije s hlađenjem, prilagođene čuvanju lako kvarljive robe. Na domaćim kolačima pripremljenim za školske, vjerske ili druge svečanosti, ne mora, ipak, biti stavljen popis namirnica od kojih su napravljeni. Direktiva 2003/89/EC ne traži da hrana u restoranima ili na kioscima "brze hrane" sadrži popis sastojaka, no postoji uvjet da potrošač o njoj mora dobiti "dovoljno informacija". Šta znači "dovoljno informacija" - odlučuju države članice EU.

(Izvor podataka: Opća uprava za medije i informiranje)

Dijabetes prijeti EU

Od 2003. do 2006. broj Evropljana koji boluju od dijabetesa povećan je za skoro 20 odsto i iznosi oko 31 milion ljudi, pokazao je izvještaj Međunarodne fondacije za dijabetes (IDF). Stručnjaci IDF upozorili su da od zadnjeg godišnjeg izvještaja nije ostvaren dovoljan napredak u provođenju nacionalnih politika za borbu protiv ove bolesti. Panevropsko istraživanje je analiziralo nacionalne politike za dijabetes u 27 zemalja EU, te Hrvatskoj, Turskoj i Kazahstanu. Utvrđeno je da je broj oboljelih u EU povećan na 31 milion ljudi, te da je bolest zahvatila 8,6 odsto odrasle populacije. Očekuje se da će ta brojka biti veća do 2025. Broj oboljelih varira od četiri odsto u Britaniji do 11,8 odsto u Njemačkoj, a većina istočnoevropskih članica EU ima više od

devet odsto oboljelih. U većini članica, na dijabetes otpada više od 10 odsto troškova za zdravstvo, a u nekima čak 18,5 odsto. Samo 13 zemalja članica EU ima nacionalne planove za borbu protiv dijabetesa.

(Izvor: Međunarodna fondacija za dijabetes, oktobar 2008.)